

11-14 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARIN SOSYO-DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ, MOTOR PERFORMANS DÜZEYLERİYLE YAŞAM KALİTELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Elif TOP¹, Mehmet YILDIZ²

ÖZ

Bu çalışmanın amacı; 11-14 yaş grubu çocukların sosyo-demografik özellikleri, motor performans düzeyleri ile yaşam kaliteleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışmanın örneklemini Uşak ilinde öğrenim gören 11-14 yaş arası 65 kız (\bar{X} :12.36±1.03) ve 57 erkek (\bar{X} :12.24±1.13) olmak üzere toplam 122 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan çocukların yaşam kalitelerinin belirlenebilmesi için bireylere Kid-KINDL 8-12 Yaş Çocuk Yaşam Kalitesi Ölçeği ve Kiddo-KINDL 13-16 Yaş Ergen Yaşam Kalitesi Ölçeği testleri uygulanmıştır. Motor beceri düzeyleri ise Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlilik Testi (BOT-2/Kısa Form) ile değerlendirilmiştir. İstatistik testlerin incelenmesinde Windows SPSS IBM istatistik programı kullanılmıştır. Sonuç olarak; 11-14 yaş grubu çocukların sosyo-demografik özellikleri, motor performans düzeyleri ve yaşam kaliteleri arasında ilişki olduğu ve bu faktörlerin birbirlerini etkilediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Motor Performans, Yaşam Kalitesi, Çocuk, Sosyo-Ekonomik Düzey.

INVESTIGATION OF THE SOCIO-DEMOGRAPHICAL CHARACTERISTICS, THE LEVEL OF MOTOR PERFORMANCE AND THE QUALITY OF LIFE OF THE CHILDREN OF THE 11-14 AGE GROUP

ABSTRACT

The aim of the present study was to investigate the relation between the socio-demographic characteristics, the level of motor performance and the quality of life of the children of 11-14 age group. The sample of the study comprised a total of 122 students of the 11-14 age group from the province of Uşak, 65 of whom being female (\bar{X} :12.36±1.03) and 57 male (\bar{X} :12.24±1.13). The participants were applied the 'Kid-KINDL Quality of Life Scale for the Children of the 8-12 Age Group' and the 'Kiddo-KINDL Quality of Life Scale for the Adolescents of the 13-16 Age Group' in order to determine their quality of life. Their levels of motor skills were determined by using the Bruininks-Oseretsky Motor Competency Test (BOT-2/Short Form). Windows SPSS IBM statistics software was used in examining the statistical tests. Consequently, it has been determined that there is a relation between the socio-demographical characteristics, the level of motor performance and the quality of life of the children of the 11-14 group, and that these factors affect each other.

Keywords: Motor Performance, Life Quality, Child, Socio-Economic Level.

¹Uşak Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Uşak.

²Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.

GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütü yaşam kalitesini, kişilerin hayata dair hedefleri, beklentileri, hayat standartları ve içinde yaşadıkları değerler sistemi algısı olarak tanımlamaktadır (Canavarro ve ark., 2009). Yaşam kalitesi, kişinin fiziksel sağlığını da içerisine alan, psikolojik durumundan, bağımsızlık seviyesinden ve sosyal ilişkilerden de etkilenen bir bütün olarak kabul edilmektedir (Beal ve ark., 2004). Yaşam kalitesinin değerlendirilmesi esnasında bu alanın nesnel ve öznel alanlarının da olduğu bilinmelidir (Testa ve Simonson, 1996). Nesnel olarak yapılan değerlendirmede daha çok çocuk ve ergenin neler yapabildiği, yaşam koşulları, çevre, okul durumu ve sosyal ilişkileri değerlendirilirken (Mogotsi ve ark., 2000), öznel değerlendirmelerde fiziksel, duygusal ve sosyal durumlar göz önüne alınmaktadır (Wallander ve ark., 2001).

Çocuklarda hareket eğitimi dikkate alındığında ilk akla gelen gelişim unsurlarından birisi de motor gelişimdir. Motor gelişim, beceri ve performansın giderek artmasını sağlayan sinir kas mekanizmasının olgunlaşma biçimi olarak ifade edilmektedir (Çelik ve Şahin, 2013). Temel hareketler döneminde çocuklarda hareket uygulaması, öğrenme ve iletişim kurmanın vazgeçilmez unsuru olarak kabul edilmektedir. Bu dönemde öğrenilen becerilerin yaşam boyu kalıcı olduğu ve yeni becerileri için de temel oluşturduğu belirtilmektedir. Buna karşın hareket ve deneme olanaklarının verilmemesi ya da kısıtlanması çocuklarda motor beceri performansını olumsuz etkilemektedir. Çocuklarda motor gelişimini etkileyen başlıca faktörlerin yaş, cinsiyet, ailenin yaşam şekli ve tutumu, çevresel şartlar, eğitim politikaları, öğretmenlerin bilgi düzeyleri, tutumları ve büyüme çevresi olduğu belirtilmektedir (Kerkez, 2012). Motor becerileri zayıf olan çocuklar karşılaştıkları çeşitli fiziksel engellerden kaçınmakta ve sedanter yaşam tarzına yönelmektedirler.

Hareketsiz yaşam tarzının doğurabileceği sağlık sorunlarından korunmak ve yaşam kalitesini arttırmak üzere, yeterli ve dengeli beslenme ile düzenli fiziksel aktivite çocukluk çağında alışkanlık haline getirilmelidir. Çocukların sağlığını destekleyici başka stratejiler geliştirilmesi de hedefler arasında bulunmalıdır (Okely ve ark., 2001). Sağlıklı bireyler yetiştirmeye yönelik yapılan çalışmaların ön plana çıkmasıyla birlikte yaşam kalitesi kavramı da sağlık hizmetlerinin önemli bir parçası haline gelmiştir. Sağlıklı bireyler yetiştirilebilmesi için sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının yanı sıra yaşam kalitesinin de artırılması gerektiği, bu durumun da sosyoekonomik durumla yakın ilişkili olduğu vurgulanmaktadır. Aynı zamanda sosyoekonomik eşitsizliklerin de yaşam kalitesinin artırılmasında engelleyici bir faktör olduğu

bilinmektedir. Sosyo-ekonomik yönden yetersiz düzeye sahip kişilerin, yaşam kalitesi bakımından da olumsuz özellikler gösterdiği belirtilmektedir (Whang ve Shen, 2003).

Yapmış olduğumuz çalışmanın amacı da; 11-14 yaş grubu çocukların sosyo-demografik özellikleri, motor performans düzeyleri ile yaşam kaliteleri arasındaki ilişkiyi incelemektir.

YÖNTEM

Örneklem

Çalışmanın örneklemini Uşak ilinde öğrenim gören 11-14 yaş arası 65 kız (\bar{X} :12.36±1.03) ve 57 erkek (\bar{X} :12.24±1.13) olmak üzere toplam 122 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmaya, düzenli olarak spor yapmayan ve araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden bireylere ve ailelerine çalışmanın içeriği, amacı, yöntemi, yeri, saati ve süresi hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir. Araştırmaya katılan çocukların yaşam kalitelerinin belirlenebilmesi için bireylere Kid-KINDL 8-12 Yaş Çocuk Yaşam Kalitesi Ölçeği (Eser ve ark., 2008) ve Kiddo-KINDL 13-16 Yaş Ergen Yaşam Kalitesi Ölçeğinin Türkçe versiyonları uygulanmıştır (Eser ve ark., 2004). Ayrıca, motor beceri düzeyleri Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlilik Testi (BOT-2) ile değerlendirilmiştir (Bruininks ve Bruininks, 2005). Bu çalışma, Uşak Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan 28/09/2016 tarih ve 2016-40 sayılı ile onay almıştır.

Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlilik Testi (BOT-2)

Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlilik Testi ikinci versiyonu (BOT-2) 4-21 yaş grubu çocukların motor fonksiyonlarını ölçmek için geliştirilmiştir. Bu test, çocukların motor becerilerini ortaya koyabilmek için oldukça yaygın olarak kullanılan güvenilir bir testtir. Testin standart hale getirilmesi Bruininks ve Bruininks (2005)'nin yaşları 4-21 arasında değişen 1520 öğrenci üzerinde yapmış olduğu çalışma ile sağlanmıştır. Çalışmanın güvenilirlik katsayısı 0.70 olarak belirtilmiştir. BOT-2 eğitimcilerin, terapistlerin ve araştırmacıların çocukların motor becerilerini değerlendirmeleri, motor gelişim programı hazırlamaları, değerlendirmeleri, çeşitli motor fonksiyon bozukluklarını ve gelişim geriliklerini saptamaları ve değerlendirmeleri için kullanılan bir araçtır. Testin uygulama süresi bir çocuk için 40 ile 60 dakika arasında değişebilmektedir. Test, 8 alt test ve 53 maddeden oluşmaktadır. Bunlar sırasıyla; ince motor beceri hassaslığı (Alttest-1), ince motor beceri bütünleşmesi (Alttest-2), el hüneri (Alttest-3), çift yönlü koordinasyon (Alttest-4), denge (Alttest-5), koşu hızı ve çeviklik (Alttest-6), el-kol koordinasyonu (Alttest-7) ve güç (Alttest-8). Tüm maddelerin toplam puanından toplam motor

bileşik puanı da elde edilmektedir. Testin kısa formu ise toplam 14 maddeden oluşmaktadır (Bruininks ve Bruininks, 2005). Araştırmamızda BOT-2 testinin kısa formu uygulanmıştır.

Sağlıkla İlişkili Yaşam Kalitesi Ölçeği (KINDL)

Araştırmaya katılan bireylerin yaşam kalitesini değerlendirmek için “Kid-KINDL 8-12 Yaş Çocuk Yaşam Kalitesi Ölçeği” (Eser ve ark., 2008) ve “Kiddo-KINDL 13-16 Yaş Ergen Yaşam Kalitesi Ölçeği Türkçe Versiyon” ları kullanılmıştır (Eser ve ark., 2004). Kid-KINDL 8-12 Yaş Çocuk Yaşam Kalitesi Ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik analizlerinde doğrulayıcı yaklaşım kullanılmıştır. Ölçüm aracının yapısı dikkate alınarak “çoklu özellik/madde çözümleme programı, ÇÇP” aracılığı ile madde iç tutarlılığı ve madde ayırt ediciliği incelenmiştir. Ayrıca Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Sorunlu iki maddenin yazımı düzeltildikten sonra rasgele seçilen 84 çocukta Kid-KINDL uygulanmış ve çözümlenmeler yinelenmiştir. Boyutların Cronbach alfa değerleri düzeltme öncesi 0.35-0.78 arasında iken düzeltme sonrası 0.54-0.78 arasında çıkmıştır. ÇÇP-ölçebilme başarısı düzeltme öncesi %60-100, sonrası %90-100 arasındadır. Ölçeğin ilk uygulamasındaki yapı geçerliliği için DFA sonucu “Yaklaşıklık hataları kareleri ortalamasının karekökü, YHKOK” =0.077, düzeltme sonrası YHKOK=0.059 bulunmuştur. Maddelerdeki taban etkisi önemsiz iken tavan etkisi bazı maddelerde %19'lara kadar çıkmaktadır.

Bulgular çocuklarda yaşam kalitesi ölçeği Kid-KINDL Türkçe sürümünün geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir (Eser ve ark., 2008). Kiddo-KINDL 13-16 Yaş Ergen Yaşam Kalitesi Ölçeğinin güvenilirliği, madde/alan toplam korelasyonu, iç tutarlılık değerlendirilerek yapılmıştır. Toplam yaşam kalitesi ile alanlar arasında (hastalık modülü dışında) bulunan korelasyon aralığı 0.556–0.699 arasındadır. Madde-alan karşılaştırılmasında tüm alanlarda yüksek düzeyde korelasyon olduğu belirlenmiştir ($p<0.01$). İç tutarlılık düzeyleri incelendiğinde ise cronbach alpha değerleri yukarıdaki toplam yaşam kalitesi, bedensel iyilik, duygusal iyilik, özsaygı, aile, arkadaş, okul alanları ve hastalık modülü için sırasıyla 0.83, 0.70, 0.73, 0.70, 0.71, 0.58, 0.55 ve 0.81 olarak bulunmuştur (Eser ve ark., 2004). Ölçeklerdeki sorular “Hiçbir zaman”, “Nadiren”, “Bazen”, “Sıklıkla” ve “Her zaman” olmak üzere beş seçenekten oluşmaktadır. Elde edilen cevaplar anket el kitabına uygun olarak puanlanarak 100'lük birime çevrilmiştir. Sıfır değeri en kötü yaşam kalitesini gösterirken, 100 değeri en iyi yaşam kalitesini ifade etmektedir (Ravens-Sieberer, 2000).

Verilerin Analizi

İstatistik testlerin incelenmesinde Windows SPSS IBM istatistik programı kullanılmıştır. İstatistiksel analiz için, sonuçlar ortalama değerler ve standart sapma olarak ifade

edilmiş olup, karşılaştırmalarda $\alpha= 0.05$ önemlilik düzeyi dikkate alınmıştır. Parametrelerin dağılımları Kolmogorov-Smirnov normallik testiyle incelenmiş olup ($n>50$), normal dağılım göstermeyen değişkenlere non-parametrik testler uygulanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde normal dağılım gösteren verilere Independent Samples T-test ve One-Way ANOVA testi, normal dağılım göstermeyen verilere ise Mann Whitney U-test ve Kruskal Wallis testleri uygulanmıştır. Ayrıca, bireylerin sosyo-demografik özellikleri, motor performans düzeyleri ve yaşam kaliteleri arasındaki ilişki Pearson korelasyonu ile incelenmiştir.

BULGULAR

Tablo 1: Cinsiyet Faktörüne Göre Bireylerin Yaşam Kalitesi Değerlerinin Independent Samples T-Test ve Mann Whitney U-Test Sonuçları

	Gruplar	N	$\bar{X}/S.O.$	SS/S.T.	t /U	Z	P
Toplam Yaşam Kalitesi Puanı	Kız	65	73.94	8.38	.485		.628
	Erkek	57	73.13	9.95			
Bedensel İyilik	Kız	65	61.82	4018.50	1831.50	-.109	.914
	Erkek	57	61.13	3484.50			
Duygusal İyilik	Kız	65	64.50	4192.50	1657.50	-1.012	.312
	Erkek	57	58.08	3310.50			
Özsaygı	Kız	65	59.59	3873.50	1728.50	-.639	.523
	Erkek	57	63.68	3629.50			
Aile	Kız	65	62.74	4078.00	1772.00	-.421	.674
	Erkek	57	60.09	3425.00			
Arkadaş	Kız	65	58.81	3822.50	1677.50	-.907	.364
	Erkek	57	64.57	3680.50			
Okul	Kız	65	66.30	4309.50	1540.50	-1.616	.106
	Erkek	57	56.03	3193.50			

*p< 0.05

Test sonuçları değerlendirildiğinde; yaşam kalitesi parametrelerinden toplam yaşam kalitesi, bedensel iyilik, duygusal iyilik, özsaygı, aile, arkadaş ve okul alt boyutlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 2: Cinsiyet Faktörüne Göre Bireylerin Motor Performans Değerlerinin Mann Whitney U-Test Sonuçları

	Gruplar	N	S.O.	S.T.	U	Z	P
Toplam Motor Performans Puanı	Kız	65	59.64	3876.50	1731.50	-.623	.533
	Erkek	57	63.62	3626.50			
Alttest-1	Kız	65	62.79	4081.50	1768.50	-.834	.404
	Erkek	57	60.03	3421.50			
Alttest-2	Kız	65	64.32	4181.00	1669.00	-1.015	.310
	Erkek	57	58.28	3322.00			
Alttest-3	Kız	65	64.89	4218.00	1632.00	-1.176	.240
	Erkek	57	57.63	3285.00			
Alttest-4	Kız	65	65.93	4285.50	1564.50	-1.957	.050
	Erkek	57	56.45	3217.50			
Alttest-5	Kız	65	62.17	4041.00	1809.00	-.450	.653
	Erkek	57	60.74	3462.00			
Alttest-6	Kız	65	62.75	4078.50	1771.50	-.459	.646
	Erkek	57	60.08	3424.50			
Alttest-7	Kız	65	57.35	3727.50	1582.50	-1.630	.103
	Erkek	57	66.24	3775.50			
Alttest-8	Kız	65	52.21	3393.50	1248.50	-3.130	.002*
	Erkek	57	72.10	4109.50			

*p< 0.05

Bireylerin motor performans sonuçları değerlendirildiğinde; toplam motor performans puanı, alttest-1, alttest-2, alttest-3, alttest-4, alttest-5, alttest-6 ve alttest-7 parametrelerinde gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmazken ($p>0.05$), alttest-8 parametresinde gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$, Tablo 2).

Tablo 3: Aile Gelir Düzeylerine Göre Bireylerin Yaşam Kalitesi Değerlerinin Independent Samples T-Test ve Mann Whitney U-Test Sonuçları

	Gruplar	N	$\bar{X}/S.O$	SS/S.T.	t/U	Z	P
Toplam Yaşam Kalitesi Puanı	2000.00 TL ve Altı	106	73.33	9.05	-1.021		.309
	2001.00 TL ve Üzeri	15	75.90	9.47			
Bedensel İyilik	2000.00 TL ve Altı	106	57.41	6085.00	414.00	-3.020	.003*
	2001.00 TL ve Üzeri	15	86.40	1296.00			
Duygusal İyilik	2000.00 TL ve Altı	106	58.62	6214.00	543.00	-2.004	.045*
	2001.00 TL ve Üzeri	15	77.80	1167.00			
Özsaygı	2000.00 TL ve Altı	106	62.82	6658.50	602.50	-1.521	.128
	2001.00 TL ve Üzeri	15	48.17	722.50			
Aile	2000.00 TL ve Altı	106	58.76	6228.50	557.50	-1.903	.057
	2001.00 TL ve Üzeri	15	76.83	1152.50			
Arkadaş	2000.00 TL ve Altı	106	61.42	6511.00	750.00	-.358	.721
	2001.00 TL ve Üzeri	15	58.00	870.00			
Okul	2000.00 TL ve Altı	106	61.71	6541.00	720.00	-.596	.551
	2001.00 TL ve Üzeri	15	56.00	840.00			

*p< 0.05

Bireylerin yaşam kalitesi değerleri aile gelir durumlarına göre incelendiğinde; toplam yaşam kalitesi, özsaygı, aile, arkadaş ve okul parametrelerinde gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmezken ($p>0.05$), bedensel iyilik ve duygusal iyilik alt

boyutlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p < 0.05$, Tablo 3).

Tablo 4: Aile Gelir Düzeylerine Göre Bireylerin Motor Performans Değerlerinin Mann Whitney U-Test Sonuçları

	Gruplar	N	S.O.	S.T.	U	Z	P
Toplam Motor Performans Puanı	2000.00 TL ve Altı	106	60.23	6384.00	713.00	-.647	.518
	2001.00 TL ve Üzeri	15	66.47	997.00			
Alttest-1	2000.00 TL ve Altı	106	61.88	6559.00	702.00	-1.411	.158
	2001.00 TL ve Üzeri	15	54.80	822.00			
Alttest-2	2000.00 TL ve Altı	106	61.13	6479.50	781.50	-.114	.909
	2001.00 TL ve Üzeri	15	60.10	901.50			
Alttest-3	2000.00 TL ve Altı	106	59.08	6262.00	591.00	-1.669	.095
	2001.00 TL ve Üzeri	15	74.60	1119.00			
Alttest-4	2000.00 TL ve Altı	106	61.32	6499.50	761.50	-.348	.728
	2001.00 TL ve Üzeri	15	58.77	881.50			
Alttest-5	2000.00 TL ve Altı	106	62.05	6577.00	684.00	-1.752	.080
	2001.00 TL ve Üzeri	15	53.60	804.00			
Alttest-6	2000.00 TL ve Altı	106	61.02	6468.00	793.00	-.017	.986
	2001.00 TL ve Üzeri	15	60.87	913.00			
Alttest-7	2000.00 TL ve Altı	106	59.94	6353.50	682.50	-1.045	.296
	2001.00 TL ve Üzeri	15	68.50	1027.50			
Alttest-8	2000.00 TL ve Altı	106	60.32	6394.00	723.00	-.572	.567
	2001.00 TL ve Üzeri	15	65.80	987.00			

* $p < 0.05$

Bireylerin motor performans değerleri aile gelir durumuna göre incelendiğinde; grupların toplam motor performans puanı ve alt test değerleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak önemli düzeyde olmadığı tespit edilmiştir ($p > 0.05$, Tablo 4).

Tablo 5: Aile Birey Sayısına Göre Bireylerin Yaşam Kalitesi Değerlerinin One-Way ANOVA ve Kruskal Wallis Test Sonuçları

	Gruplar	N	$\bar{X}/S.O.$	SS/Sd	F / χ^2	P
Toplam Yaşam Kalitesi Puanı	8 ve Yukarı	2	68.75	13.25	1.004	.394
	6-7 Kişi	24	71.18	10.00		
	4-5 Kişi	87	74.41	8.51		
	1-3 Kişi	9	72.80	11.75		
Bedensel İyilik	8 ve Yukarı	2	46.50	3	4.92	.178
	6-7 Kişi	24	49.13			
	4-5 Kişi	87	65.84			
	1-3 Kişi	9	55.83			
Duygusal İyilik	8 ve Yukarı	2	33.25	3	1.32	.722
	6-7 Kişi	24	61.67			
	4-5 Kişi	87	62.02			
	1-3 Kişi	9	62.28			
Özsaygı	8 ve Yukarı	2	86.50	3	2.51	.472
	6-7 Kişi	24	68.48			
	4-5 Kişi	87	58.76			
	1-3 Kişi	9	63.83			
Aile	8 ve Yukarı	2	30.25	3	4.00	.261
	6-7 Kişi	24	63.56			
	4-5 Kişi	87	63.36			
	1-3 Kişi	9	44.94			
Arkadaş	8 ve Yukarı	2	88.75	3	4.42	.219
	6-7 Kişi	24	50.90			
	4-5 Kişi	87	64.53			
	1-3 Kişi	9	54.44			
Okul	8 ve Yukarı	2	10.50	3	11.78	.008*
	6-7 Kişi	24	46.98			
	4-5 Kişi	87	64.70			
	1-3 Kişi	9	80.67			

*p< 0.05

Bireylerin yaşam kalitesi değerleri ailedeki birey sayısına göre incelendiğinde; toplam yaşam kalitesi, bedensel iyilik, duygusal iyilik, özsaygı, aile ve arkadaş alt boyutlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken ($p>0.05$), okul alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$, Tablo 5).

Tablo 6: Aile Birey Sayısına Göre Bireylerin Motor Performans Değerlerinin Kruskal Wallis Test Sonuçları

	Gruplar	N	S.O.	Sd	χ^2	P
Toplam Motor Performans Puanı	8 ve Yukarı	2	65.25	3	4.21	.239
	6-7 Kişi	24	49.54			
	4-5 Kişi	87	65.43			
	1-3 Kişi	9	54.56			
Alttest-1	8 ve Yukarı	2	67.50	3	5.41	.144
	6-7 Kişi	24	62.35			
	4-5 Kişi	87	62.52			
	1-3 Kişi	9	48.06			
Alttest-2	8 ve Yukarı	2	31.00	3	3.70	.295
	6-7 Kişi	24	53.90			
	4-5 Kişi	87	64.40			
	1-3 Kişi	9	60.56			
Alttest-3	8 ve Yukarı	2	107.00	3	5.40	.144
	6-7 Kişi	24	52.52			
	4-5 Kişi	87	62.93			
	1-3 Kişi	9	61.50			
Alttest-4	8 ve Yukarı	2	74.50	3	2.02	.566
	6-7 Kişi	24	56.50			
	4-5 Kişi	87	63.15			
	1-3 Kişi	9	56.00			
Alttest-5	8 ve Yukarı	2	66.00	3	11.86	.008*
	6-7 Kişi	24	50.79			
	4-5 Kişi	87	64.57			
	1-3 Kişi	9	59.33			
Alttest-6	8 ve Yukarı	2	53.50	3	7.44	.059
	6-7 Kişi	24	47.29			
	4-5 Kişi	87	66.42			
	1-3 Kişi	9	53.61			
Alttest-7	8 ve Yukarı	2	83.00	3	2.08	.554
	6-7 Kişi	24	58.17			
	4-5 Kişi	87	61.03			
	1-3 Kişi	9	70.17			
Alttest-8	8 ve Yukarı	2	57.00	3	2.14	.542
	6-7 Kişi	24	55.96			
	4-5 Kişi	87	64.31			
	1-3 Kişi	9	50.11			

*p< 0.05

Bireylerin motor performans değerleri ailedeki birey sayısına göre incelendiğinde; alttest-5 boyutunda gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilirken ($p<0.05$), toplam motor performans puanı ve diğer alt test değerleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak önemli düzeyde olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$, Tablo 6).

Tablo 7: Bireylerin Sosyo-Demografik Özellikleri ve Yaşam Kalitelerinin Motor Performans Düzeyleri ile İlişkisinin Pearson Korelasyon Test Sonuçları

		<i>Cinsiyet</i>	<i>Aile Birey Sayısı</i>	<i>Aile Gelir Durumu</i>	<i>TYKP</i>	<i>Bİ</i>	<i>Dİ</i>	<i>Ozsaygı</i>	<i>Aile</i>	<i>Arkadaş</i>	<i>Okul</i>
TMPP	<i>R</i>	.056	.119	.050	.112	.297**	.126	.012	.044	.044	-.083
	<i>P</i>	.541	.192	.586	.218	.001	.165	.894	.632	.633	.365
Alttest-1	<i>R</i>	-.055	-.062	-.113	.088	.132	.101	.069	.071	.156	-.212*
	<i>P</i>	.545	.500	.214	.335	.148	.266	.452	.439	.086	.019
Alttest-2	<i>R</i>	-.138	.162	.068	.083	.176	.110	.047	-.048	.007	.004
	<i>P</i>	.130	.075	.454	.363	.052	.226	.608	.599	.940	.964
Alttest-3	<i>R</i>	-.119	.013	.181*	-.022	.100	-.044	-.022	-.042	.009	-.068
	<i>P</i>	.190	.884	.046	.808	.271	.634	.810	.642	.923	.456
Alttest-4	<i>R</i>	-.169	.011	.004	.213*	.199*	.163	.024	.127	.148	.119
	<i>P</i>	.063	.907	.961	.018	.028	.073	.793	.162	.103	.193
Alttest-5	<i>R</i>	-.013	.192*	-.086	.102	.166	.069	.077	-.027	-.008	.063
	<i>P</i>	.888	.034	.349	.264	.068	.450	.399	.764	.927	.494
Alttest-6	<i>R</i>	-.019	.147	.011	.017	.204*	-.050	-.023	-.039	-.041	.022
	<i>P</i>	.832	.105	.907	.855	.024	.587	.802	.672	.650	.812
Alttest-7	<i>R</i>	.059	.062	.019	-.028	.084	.101	-.034	-.096	.070	-.179*
	<i>P</i>	.515	.495	.832	.762	.357	.271	.707	.291	.444	.048
Alttest-8	<i>R</i>	.292**	.053	.020	.073	.207*	.082	-.003	.121	-.041	-.063
	<i>P</i>	.001	.561	.830	.425	.022	.370	.970	.185	.650	.490

*p<0.05, **p<0.01

TMPP: Toplam Motor Performans Puanı, **TYKP:** Toplam Yaşam Kalitesi Puanı, **Bİ:** Bedensel İyilik, **Dİ:** Duyusal İyilik

Bireylerin sosyo-demografik özellikleri ve yaşam kalitelerinin motor performans düzeyleri ile ilişkisi incelendiğinde; toplam motor performans puanı ile bedensel iyilik alt boyutu ($r=.297$, $p<0.01$), alttest-3 ile aile gelir durumu ($r=.181$, $p<0.05$), alttest-4 ile toplam yaşam kalitesi puanı ($r=.213$, $p<0.05$) ve bedensel iyilik ($r=.199$, $p<0.05$), alttest-5 ile aile birey sayısı ($r=.192$, $p<0.05$), alttest-6 ile bedensel iyilik ($r=.204$, $p<0.05$), alttest-8 ile cinsiyet ($r=.292$, $p<0.01$) ve bedensel iyilik ($r=.207$, $p<0.05$) arasında istatistiksel olarak pozitif yönde bir ilişki tespit edilmiştir. Alttest-1 ile okul alt boyutu ($r=-.212$, $p<0.05$) ve alttest-7 ile okul alt boyutu ($r=-.179$, $p<0.05$) arasında ise negatif yönde bir ilişki tespit edilmiştir (Tablo 7).

Tablo 8: Bireylerin Sosyo-Demografik Özelliklerinin Yaşam Kaliteleri ile İlişkisinin Pearson Korelasyon Test Sonuçları

		TYKP	Bİ	Dİ	Ozsaygı	Aile	Arkadaş	Okul
Cinsiyet	R	-.044	-.008	-.086	.021	-.001	.065	-.164
	P	.628	.928	.347	.815	.989	.480	.070
Aile Birey Sayısı	R	.112	.111	.018	-.068	.033	.025	.306**
	P	.217	.223	.841	.456	.722	.783	.001
Aile Gelir Durumu	R	.032	.215*	.206*	-.136	.011	-.108	.043
	P	.730	.017	.023	.135	.906	.235	.636

*p<0.05, **p<0.01, **TYKP:** Toplam Yaşam Kalitesi Puanı, **Bİ:** Bedensel İyilik, **Dİ:** Duygusal İyilik

Bireylerin sosyo-demografik özelliklerinin yaşam kaliteleri ile ilişkisi incelendiğinde; aile birey sayısı ile okul alt boyutu ($r=.306$, $p<0.01$), aile gelir durumu ile bedensel iyilik ($r=.215$, $p<0.05$) ve duygusal iyilik ($r=.206$, $p<0.05$) arasında istatistiksel olarak pozitif yönde bir ilişki tespit edilirken, diğer parametreler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p<0.05$, Tablo 8).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bireylerin yaşam kalitesi ve motor performans değerleri cinsiyet faktörüne göre incelendiğinde; toplam yaşam kalitesi ve diğer alt boyutlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Motor performans sonuçları değerlendirildiğinde ise; sadece güç parametresinde gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Literatürde çocukların motor gelişim düzeyini ölçen ve karşılaştıran bir araştırmada; erkekler koşma hızı ve çeviklikte, topu hedefe fırlatmada kızlara göre daha yüksek değerler elde etmişlerdir (Wrotniak ve ark., 2006). Yapılan başka bir araştırmada da; kuvvet ile ilgili motor becerilerde erkeklerin kızlardan daha yüksek puan aldığı ve cinsiyet ile ilgili ortaya çıkan bu farklılıkların çevresel ve biyolojik faktörlerden kaynaklandığı belirtilmektedir (Okely ve Booth, 2004). Bir başka çalışma incelendiğinde de, erkek çocuklar ile kız çocuklar arasında motor performans açısından anlamlı fark bulunmamıştır (Fisher ve ark., 2004). Bu veriler çalışmamızı desteklemesi bakımından önemli kabul edilebilir ve sedanter yaşam tarzının, motor performansı cinsiyetler arasında çok az etkilediği, bunun çevresel veya biyolojik faktörlerden kaynaklanmış olabileceği şeklinde yorumlanabilir. Yaşam kalitesinin cinsiyetlere göre farklılıkları incelendiğinde ise, cinsiyetle ilgili bulgularda, genel yaşam doyumunda, aile, okul, arkadaş, yaşanılan ortam ve benlik boyutlarında cinsiyete göre farklılıkların olmadığı tespit edilmiştir (Casas ve ark., 2007; Gilman ve Huebner, 2006; Goldbeck ve ark., 2007). Bu çalışmalar bulgularımızı destekler niteliktedir ve önemli kabul edilebilir.

Bireylerin yaşam kalitesi değerleri aile gelir durumuna göre incelendiğinde; bedensel iyilik ve duygusal iyilik alt boyutlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilirken, diğer parametrelerde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Yapılan araştırmalarda da ailelerin ekonomik düzeylerinin arttıkça yaşam kalitelerinin arttığı noktasında bilgiler mevcuttur (Huebner ve ark., 2005; Seligson ve ark., 2003), bu da ailenin gelir düzeyinin çocuğun kendini bedensel ve duygusal olarak iyi hissetmesinde etkili olduğu ancak genel yaşam kalitesini etkilemediği şeklinde yorumlanabilir. Bireylerin motor performans değerleri aile gelir durumuna göre incelendiğinde; gruplar arasındaki farklılığın istatistiksel olarak önemli düzeyde olmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$). Yapılan bir çalışmada; ailelerinin ekonomik düzeylerinin çocukların büyüme ve gelişmelerini etkilediği belirtilmekle birlikte (Bernink ve ark., 1983) ülkeden ülkeye de farklılık göstermektedir (Malina ve Bouchard, 1991). Araştırmalar iyi ekonomik düzeye sahip ailelerin çocuklarının, düşük olan ailelere oranla daha iyi bakım imkânı sunabildikleri (Bernink ve ark., 1983), iyi ekonomik düzeye sahip çocukların, motorik testlerde, yüksek performans gösterdikleri belirtilirken (Krobhholz, 1997), tersi veya çok farklı sonuçların çıktığı çalışmalar da mevcuttur (Güler ve Günay, 2004). Bizim çalışmamızda herhangi bir farklılığın çıkmaması; ülkesel farklılıklardan, çalışmaya katılan bireylerin aynı coğrafi koşullarda yaşamalarından, ekonomik düzeyleri farklı olmakla birlikte benzer beslenme ve barınma alışkanlıklarından kaynaklanabilir.

Bireylerin yaşam kalitesi değerleri ailedeki birey sayısına göre incelendiğinde; toplam yaşam kalitesi ve diğer alt boyutlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmazken, okul alt boyutunda ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Okul alt boyutunda; ailedeki birey sayısının 8 kişi ve üzeri olanlar ile 6-7 kişi olanlar arasında fark bulunmazken, 4-5 kişi ve 1-3 kişi olanlar arasında fark bulunmuştur. Ailedeki birey sayısının 6-7 kişi olanlar ile 4-5 kişi ve 1-3 kişi olanlar arasında benzer şekilde farklılık bulunmuştur. Ailedeki birey sayısı 4-5 kişi olanlar ile 1-3 kişi olanlar arasında ise bir farklılığa rastlanılmamıştır. Bireylerin motor performans değerleri ailedeki birey sayısına göre incelendiğinde; denge parametresinde gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilirken, toplam motor performans puanı ve diğer alt test değerleri arasındaki farklılığın istatistiksel olarak önemli düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Denge parametresinde; ailedeki birey sayısı 6-7 kişi olanlar ile 4-5 kişi olanlar arasında farklılık bulunurken, diğer gruplar arasında bir farklılık bulunmamıştır. Ailelerdeki çocuk sayısı büyüme, gelişme ve olgunlaşma açısından önemli olarak kabul edilmekte, kalabalık ailelerde özellikle de ekonomik imkanlar sınırlı ise kişi başına düşen besin miktarı da azalmaktadır. Aile birey sayısı arttığında çocukların

vücut ağırlıklarının düştüğü belirtilirken, aile birey sayısı arttıkça fiziksel özelliklerin değiştiğine dair bilgiler de mevcuttur (Malina ve Bouchard, 1991). Ancak bu bilgi çok sınırlı olup aile çocuk sayısının artmasıyla motor performans arasındaki ilişki net olarak sağlanamamıştır. Bizim çalışmamızda da yalnızca denge parametresinde farklılık çıkmış olup, bu da aile birey sayısının motor performansı çok fazla etkilemediği şeklinde yorumlanabilir. Aile birey sayısının okul boyutunda çıkan yaşam kalitesi üzerindeki olumsuz etkisi de; yaşanan ekonomik zorluklar; bireyin daralan yaşam alanı ve bireylerin kendilerine ayırdıkları zamanın azalması (Koçoğlu ve Akın, 2009) sebebiyle olabilir. Ancak genel olarak yapılabilecek değerlendirmede aile birey sayısının bireylerin yaşam kalitesi ve motor performanslarını etkilemediği şeklinde yorumlanabilir.

Bireylerin sosyo-demografik özellikleri ve yaşam kalitelerinin motor performans düzeyleri ile ilişkisi incelendiğinde; toplam motor performans puanı ile bedensel iyilik alt boyutu, el becerileri ile aile gelir durumu, çift yönlü koordinasyon ile toplam yaşam kalitesi puanı ve bedensel iyilik, denge ile aile birey sayısı, koşma hızı ve çeviklik ile bedensel iyilik, güç ile cinsiyet ve bedensel iyilik arasında istatistiksel olarak pozitif yönde bir ilişki tespit edilmiştir. İnce motor beceriler ile okul alt boyutu ve el-kol koordinasyonu ile okul alt boyutu arasında ise negatif yönde bir ilişki tespit edilmiştir. Yapılan bir araştırmada, sosyo-ekonomik düzeyin fiziksel durumu nasıl etkilediği incelenmeye çalışılmış, sosyo-ekonomik yapı olarak çocukların kardeş sayıları, yaşadığı çevre ve aile gelir düzeyleri ile esneklik, kas kuvveti ve dayanıklılığı (mekik, barfiks) ve aerobik dayanıklılık arasındaki ilişki, kardeş sayısı ile barfiks; gelir düzeyi ile barfiks değerleri arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. İlişkilerin yönüne bakıldığında ise kardeş sayıları ile esneklik; yaşadıkları çevre ile mekik sayıları; gelir düzeyleri ile mekik sayıları arasındaki ilişki pozitif iken; kardeş sayısı ile mekik sayıları; yaşadıkları çevre ile esneklik, aile gelir düzeyleri ile esneklik ve kardiyovasküler dayanıklılık arasında ise ilişkinin negatif olduğu tespit edilmiştir (Güler ve Günay, 2004). Çalışmamızın sonuçları göz önüne alındığında da; sosyo-demografik özellikler ve yaşam kalitesinin motor performansa etki ettiği sonucuna varılabilir. Motor beceri düzeyleri konusunda yetersizlikleri olan çocukların yaşam kalitesi alt testlerinden okul boyutu arasında negatif bir korelasyon olduğu görülmektedir. Bu durum bireyleri okullarında başarısızlığa itecek bir faktör olarak değerlendirilebilir. Hareket modeli olarak kabul edilen koşu, atlama, sıçrama gibi beceriler çocukların eğitim deneyimlerinin parçası olarak kabul edilmektedir. Okul öncesi dönemde kazandırılmaya başlanması gereken beceriler ömür boyu kalıcı olmaktadır. Hareketsizlik ve deneme olanaklarının kısıtlanması ise çocuklarda motor beceri performansını olumsuz

etkilemektedir (Gallahue ve Ozmun, 2002). Bu da bireyin okulda daha başarısız olmasına ve ilgisinin başka alanlara kaymasına sebep olabilir.

Bireylerin sosyo-demografik özelliklerinin yaşam kaliteleri ile ilişkisi incelendiğinde; aile birey sayısı ile okul alt boyutu, aile gelir durumu ile bedensel iyilik ve duygusal iyilik arasında istatistiksel olarak pozitif yönde bir ilişki tespit edilirken, diğer parametreler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Çocukların okul başarısındaki en önemli faktörlerin başında aile özellikleri geldiği ve okulda elde edilen başarının büyük bir bölümünde ailenin payının fazla olduğu belirtilmektedir (Çelenk, 2003). Ailenin fazla sayıda çocuk sahibi olması, çocuğa ayırdığı süre ve ilginin azalmasına sebep olmaktadır. Aile birey sayısının artması ile ebeveynin çocukları ile beraber nitelikli zaman geçirme süresinin azalacağı ve bu durumun çocuğun ruhsal gelişimini olumsuz etkileyeceği söylenmektedir. Tek çocuk, anne baba tarafından aşırı korunurken, çocuk sayısının fazla olması da, benzer şekilde anne babanın ilgisinin ve kardeşlerin birbirine olan duyarlılığının azalmasına neden olabilmektedir (Seçer ve ark., 2009), bu durum da çocukların okul yaşam kalitelerini etkileyebilir. Aynı şekilde başka bir çalışmada da, sağlık davranışları pozitif olan bireylerin yaşam kalitesi toplam puanlarının ve alt ölçeklerinin sağlık davranışları pozitif yönde olmayanlara göre daha iyidir. Bunun nedeninin düşük sosyo-ekonomik düzeyin bir sonucu olarak değerlendirilebileceği, gençlerin olumsuz ruhsal ve çevresel etkilere maruz kalmaları sonucu yaşam kalitelerinin negatif etkilenmesi olarak düşünülebilir (Zullig ve ark., 2005). Aile gelir durumunun öğrencinin bilimsel süreç beceri testi puanlarına etki ettiği belirtilmektedir. Bu anlamda ailelerin gelir düzeylerinin öğrencilerin başarılarına doğrudan etki ettiği, aile gelir düzeyinin artmasının öğrencilerin derslerine yardımcı materyallerin alımını kolaylaştırdığı ve bunun bilimsel süreç becerilerini etkilediğinin bildirilmesi (Böyük ve ark., 2011) aile gelir düzeyinin çocuğun okul yaşam kalitesinde doğrudan etkili olabileceği şeklinde yorumlanabilir.

Sonuç olarak; bireylerin yaşam kalitesi ve motor performans değerleri üzerine cinsiyetin etki etmediği ancak sadece güç parametresinde erkeklerin daha iyi durumda olduğu belirlenmiştir. Çocukların aile gelir durumunun bedensel iyilik ve duygusal iyiliklerini etkilediği, aile birey sayısının okul alt boyutunda yaşam kalitelerini ve motor performansta da denge durumlarını olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Motor performans puanı ile bedensel iyilik alt boyutu, el becerileri ile aile gelir durumu, çift yönlü koordinasyon ile toplam yaşam kalitesi ve bedensel iyilik, denge ile aile birey sayısı, koşma hızı ve çeviklik ile bedensel iyilik, güç ile cinsiyet ve bedensel iyilik arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

İnce motor beceriler ile okul alt boyutu ve el-kol koordinasyonu ile okul alt boyutu arasında ise negatif yönde bir ilişki tespit edilmiştir.

Sonuçlar değerlendirildiğinde; motor gelişim düzeyleri ile yaşam kalitesi arasında olumlu yönde ilişki olduğu belirlenmiş olup, bunu çeşitli sosyo-demografik farklılıklarda etkilemektedir. Bu bağlamda 11-14 yaş grubu çocukların fiziksel aktiviteye katılımlarının sağlanması önerilirken, bu konuda daha geniş çaplı ve boylamsal çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Geniş çaplı çalışmaların yapılması toplum sağlığı bakımından yararlı olabilir.

KAYNAKLAR

1. **Beal, A. C., Co, J. P., Dougherty, D., Jorsling, T., Kam, J., Perrin, J., Palmer, R. H.,** (2004). Quality Measures for Children's Health Care. *Pediatrics*. 113(2):199-209.
2. **Bernink, M. J. E., Erich, W. B. M., Peltenburg, A. L., Zonderland, M. L., Huisveld, I. A.,** (1983). Height, Body Composition, Biological Maturation and Training in Relation to Socio-Economic Status in Girls Gymnasts, Swimmers and Controls. *Growth*. 47(1):1-12.
3. **Böyük, U., Tanık, N., Saraçoğlu, S.,** (2011). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Bilimsel Süreç Beceri Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *TÜBAV Bilim Dergisi*. 4(1):20-30.
4. **Bruininks, H. R., Bruininks, B. D.,** (2005). Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency. Second Edition.
5. **Canavarro, M. C., Serra, A. V., Simões, M. R., Rijo, D., Pereira, M., Gameiro, S., Quartilho, M. J., Quintais, L., Carona, C., Paredes, T.,** (2009). Development and Psychometric Properties of the World Health Organization Quality of Life Assessment Instrument (WHOQOL-100) in Portugal. *Int J Behav Med*. 16(2):116-24.
6. **Casas, F., Figuer, C., Gonzalez, M., Malo, S., Alsinet, C., Subarroca, S.,** (2007). The Well-Being of 12-to16-Year-Old Adolescents and Their Parents: Results from 1999 to 2003 Spanish Samples. *Social Indicators Research*. 83: 87-115.
7. **Çelenk, S.,** (2003). Okul Başarısının Ön Koşulu: Okul Aile Dayanışması. *İlköğretim Online E-Dergi*. 2(2):28-34.
8. **Çelik, A., Şahin, M.,** (2013). Spor ve Çocuk Gelişimi. *The Journal of Academic Social Science Studies*. 6(1):467-478.
9. **Eser, E., Yüksel, H., Baydur, H.,** (2008). Çocuklar İçin Genel Amaçlı Sağlıkla İlgili Yaşam Kalitesi Ölçeği (Kid-KINDL) Türkçe Sürümünün Psikometrik Özellikleri. *Türk Psikiyatri Dergisi*. 19:409-417.
10. **Eser, E., Yüksel, H., Baydur, H., Bilge, B., Dündar, P. E., Pala, T., Oral, A.,** (2004). Kiddo-Kindl (KINDL Ergen Formu) Yaşam Kalitesi Ölçeği Türkçe Sürümü Geçerlilik ve Güvenirlilik Sonuçları. 1. Sağlıkta Yaşam Kalitesi Sempozyumu. s.78.
11. **Fisher, A., John, J., Kelly, L., Montgomery, C., Williamson, A.,** (2004). Fundamental Movement Skills and Habitual Physical Activity in Young Children. *Medicine & Science in Sports & Exercise*. 684-688.
12. **Gallahue, D. L., Ozmun, J. C.,** (2002). Understanding Motor Development: Infants, Children, Adolescents, Adults. (5th Edition). New York: McGraw-Hill. 402.
13. **Gilman, R., Huebner, E. S.,** (2006). Characteristics of Adolescents Who Report Very High Life Satisfaction. *Journal of Youth and Adolescence*. 35:293-301.
14. **Goldbeck, L., Schmitz, T. G., Besier, T., Herschbach, P., Henrich, G.,** (2007). Life Satisfaction Decreases During Adolescence. *Quality of Life Research*. 16:969-979.
15. **Güler, D., Günay, M.,** (2004). Çocuklarda Sosyo-Ekonomik Düzeyin Fiziksel Uygunluğa Etkisinin AAHPERD Fiziksel Uygunluk Test Bataryası ile Değerlendirilmesi. *G.Ü. Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 5(1):11-23.
16. **Huebner, E. S., Valois, R. F., Paxton, R. J., Drane, J. W.,** (2005). Middle School Students' Perceptions of Quality of Life. *Journal of Happiness Studies*. 6:15-24.
17. **Kerkez, F. İ.,** (2012). Sağlıklı Büyüme için Okulöncesi Dönemdeki Çocuklarda Hareket ve Fiziksel Aktivite. *Hacettepe J. of Sport Sciences*. 23(1):34-42.
18. **Koçoğlu, D., Akın, B.,** (2009). Sosyoekonomik Eşitsizliklerin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları ve Yaşam Kalitesi ile İlişkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik*

- Yüksekokulu Elektronik Dergisi. 2(4):145-154.
19. **Krobhholz, H.**, (1997). Physical Performance in Relation to Age, Sex, Social Class and Sport Activities in Kindergarten and Elementary School. Perceptual and Motor Skills. 84:1168-1170.
 20. **Malina, R. M. & Bouchard, C.**, (1991). Growth, Maturation and Physical Activity. Human Kinetics Books, 391-414.
 21. **Mogotsi, M., Kaminer, D., Stein, D. J.**, (2000). Quality of Life in The Anxiety Disorders. Harvard Review of Psychiatry. 8:273-282.
 22. **Okely, A. D., Booth, M. L., Patterson, J. W.**, (2001). Relationship of Physical Activity to Fundamental Movement Skills Among Adolescents. Med Sci Sports Exerc. 33(11):1899-904.
 23. **Okely, A., Booth, M.**, (2004). Mastery of Fundamental Movement Skills Among Children in New South Wales: Prevalence and Sociodemographic Distribution. J Sci Med Sport. 7:358-372.
 24. **Ravens-Sieberer, U., Bullinger, M.**, (2000). Kindler. Questionnaire for Measuring Health-Related Quality of Life in Children and Adolescents Revised Version Manual. Hamburg.
 25. **Seçer, Z., Sarı, H., Çeliköz, N., Üre, Ö.**, (2009). Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Bilişsel Stilllerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 21:407-420.
 26. **Seligson, J. L., Huebner, E. S., Valois, R. F.**, (2003). Preliminary Validation of the Brief Multidimensional Students' Life Satisfaction Scale (BMSLSS). Social Indicators Research. 61:121-145.
 27. **Testa, M. A., Simonson, D. C.**, (1996). Assessment of Quality-of-Life Outcomes. New England Journal of Medicine. 334(13):835-40.
 28. **Wallander, J. L., Schmitt, M., Koot, H. M.**, (2001). Quality of Life Measurement in Children and Adolescents: Issues, Instruments and Applications. Journal of Clinical Psychology. 57:571-585.
 29. **Whang, L. L., Shen, Y.**, (2003). Chinese SF-36 Health Survey: Translation, Cultural Adaptation, Validation, and Normalisation. Journal Epidemiology and Community Health. 57(4):259-261.
 30. **Wrotniak, B. H., Epstein, L. H., Dorn, J. M., Jones, K. E., Kondilis, V. A.**, (2006). The Relationship Between Motor Proficiency and Physical Activity in Children. Pediatrics. 118(6):1758-65.
 31. **Zullig, K. J., Robert, F., Valois, E., Huebner, S., Drane, J. W.**, (2005). Adolescent Health-Related Quality of Life and Perceived Satisfaction with Life. Qual Life Res. 14:1573-1584.